

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ

ΚΩΔΙΚΑΣ

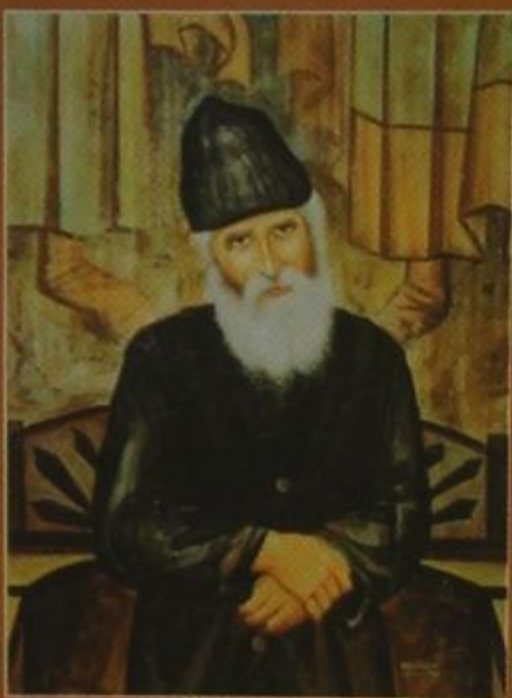
ΓΕΡΟΝΤΟΣ

ΠΑΪΣΙΟΥ

Πρεσβ.

Διονυσίου Τάτση

ΠΡΟΦ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΑΤΣΗ

Ο ΑΣΚΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΟΥΔΑΣ

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΑΤΣΗΣ

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΙ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΧΩΝ
ΤΟΥ Π. ΠΑΤΣΙΟΥ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ
ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ

Πρεσβ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΑΤΣΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 51732
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 11-11-08
ΤΑΞΗ: ΑΡΙΘΜ. 2916 ΤΑΤ

κωδ. 6872

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ
ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ

Τίτλος τοῦ βιβλίου:

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ
ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ

© Πρεσβ. Διονύσιος Τάτσης

Α' έκδοση: Ἰανουάριος 2008

Κεντρική διάθεση:

Πρεσβ. Διονύσιος Τάτσης

441 00 ΚΟΝΙΤΣΑ

Τηλέφωνο: 26550 22788

ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

1. ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΠΑΪΣΙΟΣ

*Βιογραφικά στοιχεία - Διδαχές - Έπιστολές -
Περιστατικά - Κείμενα*
Ζ' έκδοση (2006), σελ. 232.

2. ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΙ

Καταγραφή διδαχών του π. Παϊσίου
Ε' έκδοση (2005), σελ. 76.

3. Ο ΑΣΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΟΥΔΑΣ

Δ' έκδοση (2006), σελ. 144.

4. ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ ΠΑΪΣΙΟ

Α' έκδοση (2004), σελ. 180.

5. ΕΡΩΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

Β' έκδοση (1998), σελ. 218.

6. ΑΝΑΙΜΑΚΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ

Γ' έκδοση (1998), σελ. 112.

7. ΑΠΟΔΗΜΙΑ ΣΕ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Γ' έκδοση (1998), σελ. 152.

8. ΔΙΔΑΧΕΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Δ' έκδοση (2004), σελ. 158.

9. ΕΝ ΟΡΕΣΙ ΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ

Βιωματικές σημειώσεις

Γ' έκδοση (2004), σελ. 190.

10. ΕΚ ΒΑΘΕΩΝ ΨΥΧΗΣ

Κείμενα για την πνευματική ζωή

Β' έκδοση (2000), σελ. 120.

11. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΝ
Β' έκδοση (2000), σελ. 110.
12. ΝΕΟΝ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ
*Θαυμαστά γεγονότα και αποφθέγματα συγχρόνων
Γερόντων*
Δ' έκδοση (2003), σελ. 156.
13. ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ
Κείμενα τῆς καλῆς ἀνησυχίας
Α' έκδοση (2000), σελ. 136.
14. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
Α' έκδοση (2000), σελ. 118.
15. ΓΑΜΟΣ, ΤΟ ΜΕΓΑ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ
Β' έκδοση (2003), σελ. 110.
16. ΚΗΠΟΣ ΑΡΩΜΑΤΩΝ
Α' έκδοση (2000), σελ. 168.
17. «ΑΒΒΑ, ΤΙ ΠΟΙΗΣΩ ΙΝΑ ΣΩΘΩ;»
Α' έκδοση (2000), σελ. 206.
18. ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
Τό μυστήριον τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ
Α' έκδοση (2002), σελ. 108.
19. ΜΕΤΑΝΟΙΑ
Τό μυστήριον τῆς σωτηρίας
Α' έκδοση (2002), σελ. 126.
20. «ΘΕΛΩ ΠΕΝΤΕ ΛΟΓΟΥΣ ΛΑΛΗΣΑΙ»
Α' έκδοση (2002), σελ. 224.
21. ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΒΥΣΣΟ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ
Τά ἑπτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα

-
- Α' έκδοση (20003), σελ. 190.
22. ΠΡΟΓΕΥΣΗ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ
Α' έκδοση (2003), σελ. 156.
23. ΛΟΓΟΣ ΑΓΑΘΟΣ
Α' έκδοση (2004), σελ. 208.
24. ΑΡΩΜΑ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
Α' έκδοση (2003), σελ. 188.
25. ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
Α' έκδοση (2005), σελ. 152.
26. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
Α' έκδοση (2005), σελ. 144.
27. ΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
Α' έκδοση (2005), σελ. 112.
28. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ
Α' έκδοση (2005), σελ. 136.
29. ΔΙΔΑΧΕΣ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
Β' έκδοση (2007), σελ. 164.
30. ΔΙΔΑΧΕΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ
Α' έκδοση (2007), σελ. 214.
31. ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΑΚΡΙΤΑ
Α' έκδοση (2007), σελ. 152.
32. ΠΕΝΗΝΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Α' έκδοση (2007), σελ. 216.
33. ΜΕΤΑ ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΤΑΚΡΙΤΩΣ
"Άρθρα για την πορεία της Έκκλησίας
Α' έκδοση (2007), σελ. 264.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	19
Α΄. ΑΓΙΟΙ	21
1. Ὁ πνευματικός πλοῦτος τῶν Ἀγίων	23
2. Τό πετεινό τοῦ οὐρανοῦ.....	24
3. Ἡ ἀνεξάντλητη πηγή	27
4. Τά λουλούδια τῆς Παναγίας	28
5. Τά κατορθώματα τῶν Ἀγίων	29
6. Ὁ θεῖος φωτισμός	29
Β΄. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ.....	31
1. Βίωση τοῦ παραδείσου	33
2. Ἡ ἀγαλλίαση τῆς ἄσκησης	34
3. Ἡ ψυχωφελής ἐρημία.....	35
4. Ἀντίσταση στό ρεῦμα τοῦ κόσμου.....	35
5. Μέ συνοδοιπόρο τό Χριστό	36
6. Ἡ μεγάλη ἀπώλεια.....	37
7. Ἀγάπη καί ταπείνωση	37
8. Προσεκτικοί στίς κρίσεις	38
9. Προσεκτικοί καί στούς ἐπαίνους	39
10. Τό πνευματικό ὄξυγόνο	40
11. Ἡ θεία χάρη ὁδηγεῖ στήν ἐπιτυχία	41
12. Ἀδιάκοπη ἐργασία.....	41
13. Ἡ θεωρία νά γίνεται πράξη	42
14. Οἱ βιταμίνες τῆς ψυχῆς	43

15. Τά μηδενικά καί ἡ Μονάδα.....	44
16. Πρότυπο οἱ Ἅγιοι.....	45
17. Τά ἀμαρτωλά ἐρεθίσματα.....	45
18. Ἄνεκτικοί μέ ἀγάπη.....	46
19. Ἄρρωστημένη σχολαστικότητα.....	48
20. Βίωση κόλασης.....	49
21. Τό νόημα τῆς ζωῆς.....	49
22. Πορεία γιά τόν οὐρανό.....	50
23. Ἄπ' τό χειμῶνα στήν ἀνοιξη.....	51
24. Τό πάθος τῆς πολυλογίας.....	52
25. Ἡ αὐτογνωσία ὁδηγεῖ στήν ταπείνωση.....	53
26. Ὁ δεῖος φωτισμός.....	53
27. Ἡ δεῖα παρηγοριά.....	54
28. Ἡ πνευματική ἀρχοντιά.....	55
29. Ἀναγκαῖες προϋποθέσεις.....	56
30. Σταθεροί στόν πνευματικό μας.....	56
31. Ἡ ἀξία ἑνός ἀναστεναγμοῦ.....	57
32. Ὁ τρεπτός ἄνθρωπος.....	58
33. Ἡ μετάνοια διώχνει τήν ἀπογοήτευση.....	58
34. Ἡ δύναμη τῆς πίστεως.....	59
35. Πίστη καί ἀγάπη.....	60
Γ. ΛΟΓΙΣΜΟΙ.....	63
1. Μέ καλούς λογισμούς.....	65
2. Ἀντιμετώπιση κακῶν λογισμῶν.....	66
3. Πότε ὑπάρχει εὐθύνη.....	67
4. Οἱ βλάσφημοι λογισμοί.....	67
5. Περαιστικός καί ὄχι μόνιμος.....	68
6. Ἡ χωρητικότητα τῆς καρδιᾶς.....	68
7. Πνευματική προκοπή.....	69
8. Ὅπλο κατά τῶν λογισμῶν.....	70

Δ'. ΑΡΕΤΕΣ	71
1. Προσοχή στους ἐπαίνους	73
2. Αὐτογνωσία καί ὑπερηφάνεια	74
3. Ἄρετές καί πάθη	75
4. Περί ὑπομονῆς	75
5. Τά ἄδεια κύπελλα	76
6. Ἡ θεία γνώση	77
7. Ἡ ἀρετή δέν κρύβεται	78
8. Ρωγμή στήν καρδιά	79
9. Ἡ χαρά τῆς προσφορᾶς	80
10. Χρειάζεται διάκριση	81
11. Τό «τυπικό» τῆς ἀρετῆς	82
12. Ἡ πνευματική χαρά	82
13. Ὁ καταστροφέας τῶν ἀρετῶν	83
14. Ἡ μακαριότητα τοῦ ταπεινοῦ	84
15. Ἡ κλονισμένη πίστη	85
16. Ἡ καρδιά τοῦ ἐλεήμονος	86
17. Ἡ ἐκκοπή τοῦ θελήματος	87
18. Ἡ διά Χριστόν σαλότητα	87
Ε'. ΑΓΑΠΗ	89
1. Συμμετοχή στόν πόνο τοῦ ἄλλου	91
2. Ἡ πραγματική ἀγάπη	92
3. Ἡ ἀγάπη ξεκουράζει	93
4. Ἡ πρός τόν Θεόν ἀγάπη	93
5. Ἡ διαφορετικότητα τῶν ἀνθρώπων	94
6. Ἡ καλή ἀνησυχία	95
7. Τό μάθημα τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη	96
8. Οἱ δύο ἀγάπες	96

ΣΤ'. ΠΡΟΣΕΥΧΗ.....	99
1. Ἐκ βαθέων στεναγμοί	101
2. Τό αἶτημα τῆς προσευχῆς	102
3. Τό ὄξυγόνο τῆς ψυχῆς	103
4. Χρήσιμες συμβουλές.....	104
5. Προετοιμασία γιά τήν προσευχή.....	105
6. Ἡ προσευχή θερμαίνει τήν ψυχή.....	105
7. Ἀδιάλειπτη προσευχή.....	106
8. Στό λιμάνι τῆς προσευχῆς.....	107
9. Συναίσθηση τῆς ἀμαρτωλότητος	107
10. Εἶναι ἀνάγκη τῆς ψυχῆς	108
11. Κίνδυνοι καί προσευχή	109
12. Ἡ πνευματική προετοιμασία.....	110
13. Προϋπόθεση προσευχῆς	111
14. Θόρυβοι καί μέριμνες	111
15. Τό Γεροντικό θερμαίνει τήν καρδιά.....	112
16. Ἡ προσευχή ξεκουράζει	113
17. Χρειάζεται ταπείνωση καί φιλότιμο	113
18. Προσευχή ὑπέρ τοῦ πλησίον.....	114
19. Στό ρυθμό τῆς προσευχῆς	115
20. Ἡ καρδιακή προσευχή.....	116
21. Θαυμαστά ἀποτελέσματα	116
22. Ὅταν ἡ προσευχή δέν εἰσακούεται.....	117
23. Προσευχή καί πόνος.....	118
Ζ'. ΠΑΘΗ.....	119
1. Ἡ μεγάλη καταστροφή.....	121
2. Ἀποφασιστικότητα καί βία	122
3. Τά χαρίσματα	123
4. Τό πάθος τῆς ὑπερηφάνειας.....	124

5. Μέτρο σύγκρισης οἱ Ἅγιοι	125
6. Τό πάθος τῆς φιλαργυρίας	125
7. Ἡ ἀληθινή χαρά	126
8. Ὁραιότητα καί πνευματική ἀγαλλίαση	127
9. Τό κοσμικό πνεῦμα	129
10. Ἡ χαρά τοῦ παραδείσου	130
Η'. ΔΙΑΒΟΛΟΣ.....	133
1. Παγίδα τοῦ σατανᾶ	135
2. Τά βέλη τῶν πονηρῶν λογισμῶν.....	136
3. Ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ.....	136
4. Ἡ δύναμη τῆς ταπείνωσης.....	137
5. Ὁχι συζήτηση μέ τό διάβολο.....	138
6. Ἡ πίστη ἀποδυναμώνει τό διάβολο.....	139
7. Ὁ «γλυκός κατήφορος» τοῦ διαβόλου.....	139
Θ'. ΚΛΗΡΙΚΟΙ, ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ....	141
1. Ποιμένας τῆς πραγματικῆς ἀγάπης.....	143
2. Κίνδυνος ἀπ' τό καλό ὄνομα.....	144
3. Λόγος καί προσευχή	145
4. Μέ διάκριση καί σοφία	145
5. Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν σκανδάλων.....	146
6. Ἡ ὀρθόδοξη πρακτική.....	148
7. Τό σκάφος τοῦ Χριστοῦ.....	149
8. Τό φωτεινό παράδειγμα	150
9. Πνευματική φροντίδα.....	151
10. Τό ζωντανό παράδειγμα.....	152
11. Οἱ θεολόγοι τῶν βιωμάτων	153
12. Ὁ χαριτωμένος πνευματικός	154
13. Ἀδικαιολόγητη σκληρότητα.....	155

14. Γιά τούς κληρικούς - ψυχολόγους	155
15. Οί ψυχίατροι	157
16. Διαφημιζόμενη «ἀγιότητα».....	157
17. Τά ἄγουρα κυδώνια	158
18. Χωρίς τή θεία χάρη.....	159
19. Ὁ πραγματικός θεολόγος.....	160
20. Τό παράδειγμα τῶν Ἀγίων Πατέρων	160
21. Τί εἶναι ἡ θεολογία	162
22. Ἐλεύθεροι στίς ἐπιλογές	162
23. Χάθηκε ἡ ἡσυχία τοῦ Ἀγίου Ὄρους	163
24. Ἐγινε κοσμική πολιτεία	164
25. Ἡ προσφορά τοῦ μοναχοῦ.....	165
26. Συμβουλή σέ μοναχό.....	165
27. Μέ ἄσκηση.....	166
28. Προσοχή στίς εὐκολίες τῆς ζωῆς	167
29. Δέσμιοι τῆς πλεονεξίας	168
30. Οἱ μοναχοί εἶναι φάροι.....	169
31. Ὁ μοναχός δέν εἶναι ἱεροκήρυκας	169
32. Βοήθεια διά τῆς προσευχῆς.....	170
33. Ὁ κατάλληλος πνευματικός	171
34. Σεβασμός στήν ἔρημο	172
35. Τό καλό ὄνομα	172
36. Οἱ ἀσυρματιστές τῆς Ἐκκλησίας.....	173
37. Ἐμπιστοσύνη στόν πνευματικό	173
38. Τό κοσμικό πνεῦμα	174
39. Ὁ κίνδυνος τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ	175
Γ'. ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ.....	177
1. «Νά ἔρχεται στή θέση τοῦ ἄλλου»	179
2. Ἀπατηλή ἡ ἐξωτερική εἰκόνα.....	180

3. Παράδοση χωρίς άσκηση	181
4. Στροφή στον έαυτό μας.....	182
5. Άπέναντι στους σκανδαλοποιούς.....	182
6. Άδικαιολόγητη άνησυχία	183
7. Τό μεγάλο άγχος	184
8. Λείπει ή ύπομονή.....	185
9. Οί δύο τρόποι ζωής	185
10. Τά χρήσιμα έρωτηματικά.....	186
11. Μύγες και μέλισσες.....	187
12. Νά μήν καταδικάζουμε τούς άλλους	188
13. Άνωφελής τουρισμός	189
14. Τό σιδερένιο μπαστούνι.....	191
15. Η άπλή ζωή	192
16. Τό νόημα τής άληθινής ζωής.....	192
17. Δέν έχουν έμπειρία.....	193
18. «Η άμαρτία έγινε μόδα».....	194
19. Η Έκκλησία δίνει ασφάλεια.....	195
20. Άνυπόφοροι άξιωματοῦχοι.....	196
21. Άδόρυβη προσφορά.....	197
22. Η έκ Θεοῦ παρηγορία.....	198
23. Αίχμαλωσία στην ὕλη.....	199
24. Συνείδηση: ό νόμος του Θεοῦ μέσα μας.....	200
25. Πνευματικότητα και άγωνία	201
26. Άποφασιστικοί και σταθεροί.....	202
27. Βίωση τών μυστηρίων του Θεοῦ	203
28. Ζωή άπλή και άνυπόκριτη.....	204
29. Η εὔτυχία.....	205
30. Ο Χριστός δίνει ψυχική γαλήνη.....	206
31. Λείπει τό πνευματικό προζύμι	207

ΙΑ΄. ΠΟΝΟΣ.....	209
1. Εἶναι μικρός ὁ σταυρός μας.....	211
2. Νά ἐτοιμάσουμε τό ἄλλο διαβατήριον.....	211
3. Χαρά ἀπ' τήν ἀδικία.....	212
4. Τά τέσσερα στάδια.....	213
5. Πότε ἡ προσευχή εἶναι εὐπρόσδεκτη ἀπ' τό Θεό.....	214
6. Σταύρωση καί ἀνάσταση.....	215
7. Τά σταυρουδάκια.....	216
8. Πάντα ὑπάρχει σκοπός.....	217
9. Νά μήν θέλουμε τή δικαίωση.....	218
10. «Θέλω νά κόψω κομματάκια τήν καρδιά μου».....	218
11. Πότε γίνεται τό θαῦμα.....	219
12. Πολίτες τοῦ παραδείσου.....	220
13. «Γιά νά λαμπικάρεται ἡ ψυχή».....	220
14. Στήν τάξη τῶν Ὁμολογητῶν.....	221
15. «Δέξου τήν ἀδικία μέ χαρά».....	221
16. Στήριγμα ὁ Ἰησοῦς.....	222
17. Τό καλύτερο φάρμακο.....	223
18. Τά ἀγαπημένα παιδιά τοῦ Θεοῦ.....	223
19. Γιά νά σωθοῦν οἱ ἁμαρτωλοί.....	224
20. «Τά κρίματα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄβυσσος».....	225
21. Γέροντας τῶν πονεμένων.....	226
ΙΒ΄. ΑΛΗΘΙΝΟΙ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ.....	227
1. Τό φιλότιμο.....	229
2. «Τό πουλάκι ξαναβρίσκει τή φωλιά του».....	230
3. «Ὅλα νά σᾶς ἀνεβάζουν».....	231
4. Ἡ ἄρμονία τῆς φύσης.....	232

-
5. Ἡ εὐρυχωρία τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης232
 6. Ἡ λεπτή εὐαισθησία πρὸς τὴ φύση.....233

ΙΓ'. ΑΙΡΕΤΙΚΟΙ - ΑΛΛΟΘΡΗΣΚΟΙ

1. Πότε χρειάζεται ὁ θυμὸς237
2. Ἡ ἀποστολή τῶν μοναχῶν238
3. Ὑπερασπιστές τῆς πίστεως238
4. Καλή ἀνησυχία.....239
5. Θεία χάρις καὶ ὀρθὸς λόγος240
6. Βολικὲς δρασκεῖες241

ΙΔ'. ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ243

1. «Μικρὸ θέμα, μεγάλος καυγὰς»245
2. Ἡ εὐσέβεια δὲν ἐξαλείφεται246
3. Σεβασμὸς στὴν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου247
4. Διαφωνίες.....248
5. Πνευματικὴ ἐργασία249
6. Ἡ ἀρμονία στό γάμο249
7. Τὸ λειτούργημα τοῦ δασκάλου.....250
8. Τὸ μεγάλο χάσμα251
9. Ἡ ἀγία ζωὴ τῶν γονέων (α')252
10. Ἡ ἀγία ζωὴ τῶν γονέων (β')253

ΙΕ'. ΔΙΑΦΟΡΑ255

1. Ἡ ἐπίσκεψη τῆς θείας χάριτος.....257
2. Θαυμαστὴ ἐμφάνιση258
3. Τὸ ἐργόχειρο260
4. Ἡ πραγματικὴ ἐλευθερία.....261
5. Ἄνυποχώρητοι.....263

Πρόλογος

Πλούσια ἤδη εἶναι ἡ βιβλιογραφία γιά τό γέροντα Παῖσιο. Πολλά βιβλία εἶδαν τό φῶς τῆς δημοσιότητας καί πολλά ἄλλα ἐτοιμάζονται. Ὅλα εἶναι πολύτιμα καί ἀξιοπρόσεκτα. Συγχρόνως κυκλοφοροῦν τά δικά του βιβλία, ἀλλά καί οἱ λόγοι του (συνομιλίες) σέ τόμους. Καταγράφονται ἐπίσης καί τά θαυμαστά γεγονότα, πού λαβαίνουν χώρα μετά τήν ὄσια κοίμησή του (12 Ἰουλίου 1994).

Σέ τοῦτο τό βιβλίο –τό πέμπτο γιά τό Γέροντα– προσπαθῶ νά σχολιάσω καί νά προσφέρω τόν πνευματικό πλοῦτο τῶν διδαχῶν του «γιά νά τραφεῖ καμιά ψυχή». Σκοπός μου ἦταν ν' ἀνθολογήσω διδαχές τοῦ Γέροντα, πού ἀναφέρονται σέ προβλήματα τῶν συγχρόνων χριστιανῶν, προκειμένου νά βοηθηθοῦν γιά νά βροῦν τή λύση τους, ἀποφεύγοντας τίς ὑπερβολές καί τίς πλάνες. Γι' αὐτό κι ἔδωσα στό βιβλίο τόν τίτλο Πνευματικός Κώδικας (δηλα-

δή περιέχει χρήσιμες καί ψυχωφελεῖς ἐμπειρίες, οἱ ὁποῖες μέ ἀσφάλεια μποροῦν ν' ἀποτελέσουν τόν ὁδηγό στήν ἐν Χριστῷ ζωή τοῦ κάθε καλοπροαίρετου).

Ὁ φίλος ἀναγνώστης δέν θά βρεῖ στίς ἐπόμενες σελίδες βιογραφικά στοιχεῖα τοῦ Γέροντα, οὔτε καί θαυμαστά γεγονότα. Γι' αὐτά ἄς ἀνατρέξει σέ ἄλλα βιβλία πού κυκλοφοροῦν. Ἐδῶ θά βρεῖ μόνο διδαχές, οἱ ὁποῖες διαμορφώνουν ὀρθόδοξο ἥθος. Μπορεῖ νά παίρνει σέ κάθε περίπτωση καί ἀνάγκη τή σχετική διδαχή τοῦ Γέροντα καί ν' ἀνάβει μέ τή φλόγα τῆς τό δικό του φαναράκι, γιά νά βαδίζει στήν πνευματική του ζωή. Καί αὐτό πιστεύω ὅτι εἶναι σημαντικό στή δύσκολη ἐποχή μας, ὅπου καί οἱ ἐκλεκτοί συγχύζονται καί χάνουν τόν προσανατολισμό τους.

Μέ τή βεβαιότητα ὅτι θά ὠφεληθοῦν μερικοί ἀδελφοί, παραδίδω καί τοῦτο τό βιβλίό, τό 34ο τῆς σειρᾶς «Ὁρθόδοξη Πνευματικότητα».

Πρεσ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΑΤΣΗΣ

Α΄

Ἅγιοι

1. Ὁ πνευματικός πλοῦτος τῶν Ἁγίων

Στήν ἐποχή μας ἔχουμε πληθώρα βιβλίων πού ἀναφέρονται στή ζωή διαφόρων ἐνάρετων ἀνθρώπων, παλαιότερων καί νεότερων. Τά βιογραφικά στοιχεῖα πού προσφέρονται δέν εἶναι πάντα ἐξακριβωμένα καί ἡ καταγραφή τῶν θαυμάτων γίνεται μέ ὑπερβολικό τρόπο. Ἔτσι δημιουργεῖται πολλές φορές ἕνας μύθος γύρω ἀπό κάποια πρόσωπα, τά ὁποῖα δέν εἶχαν κάτι θαυμαστό στή ζωή τους. Χρειάζεται προσοχή, διάκριση καί κόπος, γιά νά μήν χάνουμε τήν ἀλήθεια πού σώζει καί φυσικά δέν παραπλανᾷ. Ὁ γέροντας Παΐσιος –ἀξιοθαύμαστος βιογράφος τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου– ἀναφέρει πῶς δούλεψε ὁ ἴδιος τά στοιχεῖα πού εἶχε συγκεντρώσει γιά τόν Ἅγιό του: «*Βοηθήθηκα πολύ ἀπ' ὄλους, γιά νά κάνω κατά κάποιο τρόπο τό λίχνισμα τῶν πληροφοριῶν καί νά μείνει μόνο τό καθαρό σιτάρι στήν σακκούλα τῶν στοιχείων, ἡ ὁποία θά ἔμενε καί αὐτή φυλαγμένη μέσα στό*

μπαούλο μέ τήν ἄλλη σακκούλα τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Πατρός. Μέ τό κοσκίνισμα πετάχθηκαν μερικά “λαθήρια” (καρποί διαφόρων ζιζανίων), πού εἶπαν γιά τόν πατέρα Ἀρσένιο, ὅσοι δέν μπόρεσαν νά τόν καταλάβουν τόν Ἅγιο Πατέρα ἢ ἔκαναν σύγχυση γύρω ἀπό τό πρόσωπό του καί ἀμάρτησαν, ἴσως ὄχι ἀπό κακή πρόθεση.

»Τίς μαρτυρίες πού συγκέντρωσα, τίς ἄκουσα κυρίως ἀπό ἀπλούς, εὐλαβεῖς ἀνθρώπους. Ὁ σκοπός μου φυσικά δέν ἦταν νά κάνω ἐπιστημονική ἐργασία, ἀλλά νά συγκεντρώσω μόνο τόν πνευματικό του πλοῦτο, γιά νά τραφῆ καμμιά ψυχή. Ἐάν ἔβρεχε ἢ χιόνιζε τήν ἡμέρα πού γεννήθηκε ἢ ἐάν ὁ Τοῦρκος τζανταρμαῖς ἦταν ἀπό τό Γιάχ-Γυαλί ἢ ἀπό τήν Νίγδη, οὔτε καί αὐτό μέ ἐνδιέφερε»¹.

2. Τό πετεινό τοῦ οὐρανοῦ

Εὐκόλα μιλοῦν οἱ κληρικοί καί οἱ θεολό-

Στίς παραπομπές σημειώνουμε μόνο τόν τίτλο τοῦ βιβλίου καί τή σελίδα καί παραλείπουμε τό ὄνομα τοῦ συγγραφέα γέροντα Παΐσιου ὡς εὐκόλως ἐννοούμενο.

1. Ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης, ΙΔ' ἔκδοση 1994, σελ. 19-20.

γοι για τούς αναχωρητές τῆς Ἐκκλησίας καί τούς προβάλλουν, μέ σκοπό νά ἐπηρεαστοῦν ἔστω καί λίγο οἱ ἐν τῷ κόσμῳ χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι εἶναι δεμένοι μέ τίς βιοτικές μέριμνες καί δέν μποροῦν νά προοδεύσουν πνευματικά. Στήν ἐποχή μας σπάνια θά συναντήσεις κάποιον ἀναχωρητή, ἀκόμα καί στά μοναστήρια καί τίς σκῆτες. Ἡ ἀφθονία τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν ἔχει ἐπηρεάσει καί τούς ἀφοσιωμένους στό Θεό ἀνθρώπους. Ὁ γέροντας Παῖσιος ἔβλεπε τούς ἀναχωρητές μέ θαυμασμό καί συγκίνηση καί ἤθελε νά τούς μιμηθεῖ. Ἰδιαίτερα ὅταν ἦταν νέος μοναχός, τούς πλησίαζε καί συνομιλοῦσε, παίρνοντας ἀπ' τήν πνευματική τους κυψέλη τό μέλι πού ξεχείλιζε, ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει. Ἐντυπωσιάζει ἡ περιγραφή πού κάνει ὁ Γέροντας τοῦ πατρός Γεωργίου τοῦ Ἀναχωρητοῦ: «Ὁ Πατήρ ζοῦσε σάν πραγματικό πετεινό τοῦ οὐρανοῦ μέσα στό Ἅγιον Ὄρος, κάτω ἀπό τόν οὐράνιο τροῦλο τοῦ Θεοῦ, γιατί δέν εἶχε Καλύβι, ὅπως οἱ ἄλλοι Πατέρες. Ἐλευθερωμένος λοιπόν ἀπό τήν ματαιότητα μέ τήν ἀρετή τῆς ἀκτημοσύνης καί σκλαβωμένος ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, γύριζε στόν Ἅδωνα σάν «καλό ἀλητάκι» τοῦ Χριστοῦ. Ὅλη του ἡ περιουσία ἦταν τά τριμμένα ροῦχα πού φοροῦσε, τά ἴδια χειμῶνα-καλοκαίρι. Στά δέ πό-

δια του εἶχε τυλιγμένα φαρδιά κουρέλια γιά κάλτσες, γιά νά μήν κατεβαίνει κάτω τό λίγο αἷμα του ἀπό τήν ὀρθοστασία στήν προσευχή καί ἀπό τίς πορεῖες του στίς κορυφές καί λαγκαδιές, ὅπου πήγαινε, γιά νά μένει ἄγνωστος ἀπό τούς ἀνθρώπους. Ἡ μέν ψυχή του ὅλο ἐνωνόταν μέ τόν Θεό, τά δέ ροῦχα του ὅλο καί κουρελιάζονταν, ἀλλά φαίνονταν σάν φτερά, γιατί ὁ Γέροντας εἶχε Χάρη Θεοῦ.

» Ὅταν κανεῖς ἔβλεπε ἀπό μακριά τόν Πατέρα Γεώργιο μέσα στά βάτα νά τρώει βατόμουρα, τόν νόμιζε γιά κανέναν μεγάλο ἀετό. Τό καλοκαίρι περνοῦσε κάπως μέ κανένα βατόμουρο ἢ συκοστάφυλο, τό χειμώνα ὅμως πού δέν ὑπῆρχε τίποτα σχεδόν, ἦταν δύσκολα, διότι τά κούμαρα καί τά ἀγριοκάστανα τελειώνουν κατά τόν Νοέμβριο καί στήν συνέχεια μένουν τά βελάνια καί κανένα χόρτο. Φαγητό ἔτρωγε μόνο στά πανηγύρια τῶν Μονῶν τῆς βορειοανατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅπου ἐμφανίζόταν κατά καιρούς»².

2. Ἁγιορεῖται Πατέρες καί ἀγιορείτικα, Α' ἔκδοση 1993, σελ. 81-82.

3. Η ανεξάντλητη πηγή

Ὁ ἅγιος ἄνθρωπος ἔχει ἄφθονη, τή χάρη τοῦ Θεοῦ, μέ τήν ὁποία βοηθάει καί τούς ἀδελφούς του. Γνωρίζει τά προβλήματα τους, τίς δυσκολίες, τούς πόνους καί τίς ἀγωνίες πού ἀντιμετωπίζουν, προσεύχεται θερμῶς καί ἀδιαλείπτως ὑπέρ αὐτῶν. Ὁ φιλόανθρωπος Θεός εἰσακούει τίς προσευχές του καί οἱ πονεμένοι ἐνισχύονται. Τό πνευματικό αὐτό ἔργο τοῦ ἁγίου ἀνθρώπου συνεχίζεται καί μετά τήν κοίμησή του, ὅταν βρίσκεται κοντά στό Θεό. Εἶναι πολύ διαφωτιστικά τά ὅσα γράφει γιά τόν ἅγιο Ἀρσένιο ὁ Γέροντας: «Ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι στέρνα πού τελειώνει τό νερό της καί μετά στερεύει, ἀλλά ανεξάντλητη πηγή. Εἶναι φυσικό, νομίζω, νά βοηθάει (ὁ Ἅγιος) περισσότερο τώρα, ἀπ' ὅτι βοηθοῦσε ὅταν ζοῦσε στήν γῆ, διότι τώρα πιά βρίσκεται κοντά στόν Οὐράνιο Πατέρα καί σάν παιδί Του μέ παρρησία, πού εἶχε ἀποκτήσει ἀπό πρίν, μπορεῖ νά παίρνει ἄφθονη Χάρη καί νά καταφθάνει ἀμέσως στούς πονεμένους ἀνθρώπους, γιά νά τούς βοηθάει δίνοντας τήν ἀνάλογη θεραπεία.

»Ἡ προηγούμενη μεγάλη ἄσκησή του γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, μαζί μέ τήν μεγάλη του

ἀγάπη καί ταπείνωση, τοῦ ἔφερε καί αὐτή τήν μεγάλη πνευματική ἐξέλιξη, νά πετάει τώρα Ἀγγελικά καί νά ἀγάλλεται, γιατί βοηθάει περισσότερους πονεμένους καί γιά τό ὅτι δοξάζεται περισσότερο καί τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ»³.

4. Τά λουλούδια τῆς Παναγίας

Ἡ πνευματική ἐμπειρία ἑνός ἐνάρετου ἀνθρώπου οἰκοδομεῖ στέρεα τούς καλοπροαίρετους. Δέν εἶναι μιά εὐκόλη ἠθικολογία μέ διάφορα χρήσιμα διδάγματα. Εἶναι κάτι περισσότερο καί ἀνώτερο. Εἶναι ἡ φωνή τῆς θείας χάριτος, θά ἴλεγα, ἡ ὁποία φανερώνει τόν παράδεισο τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Γι' αὐτό καί τήν ἀναζητοῦν οἱ ἄνθρωποι μέ πολύ ἐνδιαφέρον. Ὁ Γέροντας ἀναφέρει σχετικά: «Ὅταν εἶχα ἔρδει στό Ἅγιον Ὄρος, γύριζα στό Περιβόλι τῆς Παναγίας, ὅπως συνήθως ὅλοι οἱ ἀρχάριοι, γιά νά βρῶ τά ἀρωματισμένα λουλούδια τῆς Παναγίας (Ἁγίους Γεροντάδες) καί νά πάρω λίγη πνευματική γύρη»⁴.

3. Ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης, σελ. 114-115.

4. Ὁ Γέρον Χατζη-Γεώργης ὁ Ἀθωνίτης, Β' ἔκδοση, 1986, σελ. 6.